

עטרת מרדכי

העלון השבועי להפצת תורה ברוחו של מרן הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

כא' ניסן ה'תשפ"ה עלון מס' 510 שביעי של פסח

המאמר המרכזי

מתורת מרן הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

להרבות אהבה בספירת העומר

מבחוץ ואַריסטוֹבֵלוֹס מִבְּפִנִּים. ובאותה שעה לא היו להם שעורים להקריב את העומר. עד שבא חירש אחד ושם ידו האחת על גג של בית וידו השנייה על צריף. ואמר להם חכם אחד ושמו מרדכי, שהוא רומז כי יש שעורים להקרבת העומר במקום שנקרא "צריפים גגות" או "גגות צריפים", וכך היה גם במעשה זה וגם בשתי הלחם.

מעשה זה היה כמה עשרות שנים קודם חורבן הבית וקודם מחלוקתם של תלמידי רבי עקיבא, שהייתה סמוך אחרי החורבן. וגם פה שנאת החינם קלקלה את הקרבת העומר ושתי הלחם.

אנו אומרים בכל יום ויום לפני התפילה כדברי האר"י הקדוש: "הריני מקבל עלי מצות עשה של 'ואהבת לרעך כמוך' והריני אוהב את כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאוד". אבל לפעמים אנחנו רק אומרים בפה ולא רוצים לקיים דבר זה באמת.

בימים אלו אנו צריך להשתדל ביותר לכוון באמת ולהרבות בחסדים, ומי שרואה משפחה שאין לה מה לאכול, מצווה לעזור להם במאכלים ללא שיתביישו. למשל, יניח ליד הדלת וילך, כשם שמובא בגמרא על חכמים שעשו כן. וזהו מתן בסתר, וזהו אהבה ואחוה, שלום ורעות.

ובזכות זה נזכה אנחנו שנתחבר עם הקב"ה בביאת המשיח ובבניין בית המקדש, ושם כלנו כאחד נברך את הקב"ה ונתברך מהקב"ה בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן.

(מתוך אביהם של ישראל על התורה)

"והתקדשתם והייתם קדושים" (נ, ז).

אמרו חז"ל (יומא ל"ח ע"ב): "אדם מקדש עצמו מעט – מקדשין אותו הרבה, מלמטה – מקדשין אותו מלמעלה, בעולם הזה – מקדשין אותו לעולם הבא". אל יחשוב האדם שההתקדשות המדוברת כרוכה בעשיית מעשים גדולים ומיוחדים. כבר שנינו: "אמר רב יהודה אמר רב, ואמרי לה במתניתא תנא: 'והתקדשתם' – אלו מים ראשונים" (ברכות נ"ג ע"ב). אפילו פעולה קטנה של נטילת ידיים מביאה את האדם לידי קדושה.

(דברי מרדכי)

כתב רבנו יוסף חיים זיע"א בלשון חכמים (ח"א ע"ז): "הימים של ספירת העומר, צריך להרבות בהם תחנונים, ובפרט בעת הספירה, כי השעה צריכה לך מאד, ויזהר להרבות בהם בטבילה, למתק הדינין במי החסד, ויזהר בהם מאד מאד מן פסע ומקטטה ומחלקת בבית ובחוץ, ויראה אותות אהבה ורעות, הן לבני ביתו הן לאנשים אחרים".

טעם העניין הוא שבאותה תקופה מתו תלמידי רבי עקיבא, "שלא נהגו כבוד זה בזה". צריך לשים לב שהגמרא לא אמרה שזלזלו זה בזה, אלא לא דיברו בכבוד זה לזה. באמת בדורנו זה דבר שצריך להעיר עליו, שכן יש כאלה שמזלזלים בתלמידי-חכמים שאינם מהחסידות שלהם או מצבע הכיפה שלהם.

בגמרא (מנחות סח) מובא מעשה ברבי טרפון שדן בשאלה למה במקרה שהביאו מנחות מן החדש קודם הבאת העומר – המנחה פסולה, ובמקרה שהביאו קודם להבאת שתי הלחם – המנחה כשרה. אמר לפני רבי טרפון אחד התלמידים, יהודה בר נחמיה: לפני קרבן העומר אסור גם לאנשים לאכול חדש. אחרי הקרבת העומר מותר לאנשים ואסור רק למנחות. לכן אם הקריבו למנחות בדיעבד זה כשר.

שתק רבי טרפון. צהבו פניו של רבי יהודה בן נחמיה (חיך מול רבי טרפון). אמר לו רבי עקיבא: יהודה! צהבו פניך שהשבת את הזקן? תמהני אם תאריך ימים. אמר רבי יהודה ברבי אלעאי: אותו הפרק פרס הפסח היה (ערב פסח היה), כשעליתי לעצרת (באתי לחג השבועות) שאלתי אחריו: יהודה בן נחמיה היכן הוא? ואמרו לי: נפטר והלך לו.

מעשה זה בא ללמד שיהודה בן נחמיה לא ביזה חלילה את רבי טרפון, אלא חיך על תשובתו הנכונה, ורק מכלל חיובו נראה זלזול קל ברבי טרפון. אפילו הכי הלך לעולמו תוך כדי ימי העומר. והוא לא היה אחד מעשרים-וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא שמתו בין פסח לעצרת. רק שהזמן גורם.

בגמרא (מנחות סד) מובא שלקראת סוף ימי הבית השני הייתה מלחמת אחים בירושלים. זאת המלחמה שעליה ועל שכמותה נאמר כי בשנאת חינם נחרב הבית השני. ו"צרו מלכי בית חשמונאי זה על זה, והיה הורקנוס

החיזוק השבועי

מה מיוחד בשירת הים?!

בשער הכוונות מספר ר' חיים ויטאל שהיו התלמידים עם האר"י בשדה והוא ביקש שיגלה לו מה הסוד של קריעת ים סוף. האר"י סירב לגלות לו, אך לאחר הרבה הפצרות נאות האר"י. תיכף מיד אחר כך הגיע עורב וצעק כדרוכו, נענה האר"י ואמר 'ברוך דיין האמת', שאל המרח"ו את האר"י ואמר לו שגזרו משמים על בנו משה שימות מחמת שגילה את הסוד. להבין את הסוד של קריעת ים סוף אין ביכולתנו

אבל ודאי מוטל עלינו להתבונן.

בקריעת ים סוף קרה משהו שלא קרה בזמן יציאת מצרים, בכל התקופה שעמ"י יצאו ממצרים לא פרצה מתוך ליבם השירה, אחרי קריעת ים סוף פרצה מסגור ליבם שירת הים. בזמן יציאת מצרים עמ"י לא הרגיש שחרור גמור מהמצרים אך כשהם ראו את המצרים שהשתעבדו בהם מתים על שפת הים אז הם הרגישו שנגמר השעבוד ולכן פרצה מליבם שירה אדירה.

הליכות מבית מרן

שו"ת בחושן משפט

במושבו בו אני גר עשינו מכירת חמץ לכמה משפחות בהתעצות ובהדרכת תלמיד חכם מובהק. בין המאכלים שנמכרו היו ארבעה קרטונים של וויסקי יקר מאוד. סיכמנו עם הגוי שבמוצאי החג נקנה ממנו את החמץ בחזרה. במוצאי החג התברר לנו שהגוי מכר לישראל אחר את ארגזי הוויסקי ובעקבות כך נגרם לנו הפסד. האם אנו יכולים לטעון לבטל את המכירה לישראל ולזכות בארגזי הוויסקי?

תשובה:

כרווח שבא לידינו כמו בקרוב לצוד או שאין ישראל סומך דעתו על הגוי כי אין הוא נאמן כלל ולכן לא חשוב כרווח ודאי לאסור על אחר לסחור עימו.

וכתב בשו"ת מהרש"ל (סי' ל"ו) שהמחמירים אוסרים אף בדיעבד ומוציאין בדיינים את הממון שהופסד, והמקילין מתירין לכתחילה. אך בשו"ת חוות יאיר (ה"ל) כתב דאף לדנים מערופיא אין דנים להוציא וכתב שכן דעת הרמ"א ורק אם הרווח ודאי וגם אומנותו בכך דנין להוציא ממון.

אכן בשו"ת משאת בנימין (סי' מ"ג) דן במי שמכר חמצו לנכרי והקדימו אחר לאחר הפסח ושם כתב כמה צדדים להוציא ממנו בסוף דבריו כתב דחשוב כקרוב למצודת חבירו הנ"ל וכאומנותו בכך ומוציאין ממנו ומפרש אומנותו בכך שכל פרנסתו מאותו הדבר. וכן יש להעיר שדין מערופיא הוא רק ברגיל עימו ובפעם או בשני פעמים אין זה חשוב כרגיל עימו כמש"כ בשו"ת חוות יאיר שם אלא כשעוסק עימו תדיר ובנידון דידן שנעשית המכירה פעם ראשונה נראה שאין מוציאין ממנו.

הלכה למעשה

אין טענה כנגד הקונה את ארגזי הוויסקי ואין לחייבו להחזיר את המקח.

בפוסקים יש נידון על מי שרגיל לסחור עם גוי האם מותר לאדם אחר לשאת ולתת עימו ובכך למעט או לבטל פרנסתו, והוא נקרא מערופיא ופירוש מערופיא כתב בשו"ת חוות יאיר (סי' מ"ב) מלשון "יערפו טל" "ויערפו כמטר" 'שהישראל רגיל להתפרנס ממנו. אך בשו"ת שרידי אש (חו"מ סימן קל"ז אות ג') כתב דמקור המילה מערופיא הוא מהערבית ופירושה 'לוקח קבוע' ומקורה מההיסטוריה הכלכלית של ימי הבינים.

המרדכי ב"ב סימן תקט"ו הביא שני דעות והעתיקם הרמ"א סימן קנ"ו סעיף ה' בזה"ל "אדם שיש לו עובד כוכבים מערופיא" יש מקומות שדין שאסור לאחרים לירד לחיותו ולעסוק עם העובד כוכבים ההוא, ויש מקומות שאין דנין, ויש מתירין לישראל אחר לילך לעכו"ם ההוא להלוות לו ולעסוק עמו ולשחזקה ליה ולאפוקי מניה, דנכסי עובדי כוכבים הם כהפקר וכל הקודם זכה ויש אוסרין".

ושו"ת המחלוקת מהדין המוזכר בב"ב (כ"א ע"ב) שאסור להניח מצודה קרוב למצודת חבירו כשחבירו קרוב לצוד את הדגים. ושני הדעות הנ"ל נחלקו האם רגילות הישראל עם הגוי חשוב

הלכות מצרן

הלכות ספירת העומר

כתוב בתורה: "וספרתם לכם ממחרת השבת, מיום הביאכם את עומר התנופה, שבע שבתות תמימת תהינה". וקבלו רבותינו ז"ל שהשבת האמורה כאן הוא יום טוב שגם הוא נקרא בתורה "שבת". והוא יום טוב הראשון של פסח. לכן במוצאי יום טוב ראשון של פסח, מתחילין לספור ספירת העומר עד גמר שבעה שבועות.

יש אומרים שחצי שעה לפני זמן ספירת העומר, היינו חצי שעה קודם השקיעה, אסור לאכול ארוחה קבועה ורק אכילת עראי של פחות מ"כביצה" פת מותרת. ואם התחיל לאכול, יש אומרים שבהגיע הזמן חייב להפסיק ולברך ולספור, ויש אומרים שאינו חייב להפסיק, וטוב לברך ולספור ואחר כך להמשיך ולאכול. ומותר לכתחילה לטעום פירות וכד' לפני ספירת העומר.

צריך לברך ולספור מעומד, ובדיעבד אם ספר בישיבה יצא. זקן או חולה שקשה להם לעמוד, יכולים לספור לכתחילה בישיבה.

לכתחילה קודם שיברך, צריך שידע על מה הוא מברך, דהיינו, שידע כמה ימים הוא בספירה, ובדיעבד אם לא ידע ופתח וברך על דעת שיספור כמו שישמע מחברו – יצא.

המצוה היא לספור תיכף בתחילת הלילה אחר צאת הכוכבים, ולכן יברך אדם מיד כשיזכור ולא ידחה את הספירה. ובדיעבד יכול לספור עם ברכה כל הלילה עד עלות השחר.

אפשר לספור גם לפני תפילת ערבית, ובלבד שיהיה אחרי "צאת הכוכבים", ויש מקפידים לספור אחרי התפילה, ואם חושש שישכח יכול לספור גם לפני.

יש הנוהגים לספור אחרי קדיש "תתקבל" שלאחר עמידה של ערבית, ומנהג הספרדים בירושלים לספור אחרי "עלינו לשבח".

במוצאי שבת ויום טוב סופרים ספירת העומר קודם הבדלה, כדי לאחר את יציאת שבת.

הלכות שבת

הלכות טוחן (ד)

שאלה: המבקר אצל חברו ורואה שהסלט חתוך דק דק ואינו יודע אם

נעשה בשבת האם מותר לו לאכול?

תשובה: כתב מרן הרב במאמר מרדכי (ח"ד עמ' תרטו) שאם מסופק אם חברו מקפיד על דיני שבת ונראה שהסלט נחתך באיסור, אסור לאכול, כיון שיש אומרים שזה איסור דאורייתא, אלא אם כן יודע שהסלט נעשה קודם השבת שאז מותר לאכול.

שאלה האם מותר לטחון בשבת מאכל שכבר נטחן?

תשובה: כתבו הפוסקים שאין איסור טחינה על דבר שכבר נטחן, ולכן מותר מלח דק שנתלחלח ונדבק ונעשה גוש מותר לפוררו ביד משום שאין טוחן אחר טוחן. ומכל מקום אסור לכותשו במתכתשת מפני מראית העין שלא יאמר שטוחן באיסור בשבת.

שיעורי תורה מרבני בית מרן במגוון נושאים <<<

שיעורי תורה מרבני בית מרן במגוון נושאים <<<

מידי יום שיעורים מרתקים לצפייה באתר "בית מרן"
עם מגוון רבנים כדרכו של מרן <<< www.ateretm.org

עטרת תפארת

העלון מוקדש לע"נ מלכה גינה בת רחל ע"ה
לרפואת אשת מרן זיע"א הרבנית צביה חנה בת אביגיל תחי'
לרפואת עדי בת מנחם תחי' וריעות בת גילה תחי'

אורייתא הפרשה מזוית נשית

"וַיֹּשַׁע ה' בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם... וַיֹּאמְרוּ בְה'"

(וי"ד, ל"א)

הרה"ג שלמה זוין זצ"ל מביא מעשה באישה אחת שהיו לה צרות צרורות, היא ובעלה היו חולים, ולא היה מי שיפרנס את בני הבית, ולרש אין כל, הילדים רעבו ללחם, והמצב היה בלתי נסבל. נכנסה אותה אשה לאדמו"ר אחד לבקש ולהתחנך לפניו על בעלה ועל בני ביתה. עודד אותה האדמו"ר ואמר לה שעליה להאמין שכל מה שהקב"ה עושה – הכל לטובה, וכי לעולם לא יטוש אותה ה', כי הוא שומע את תחינתך ויושיעך מצרתך.

יצאה אותה אשה מלפני האדמו"ר בפחי נפש, ובצאתה אמרה לשמש במר נפשה כי האדמו"ר שלו אינו יודע מה זו תפילה. גער בה השמש והשתיק אותה. צעקה האשה כפליים, וצעק עליה השמש בחזרה. שמע הרב את המהומה וקרא לשמש לדעת מה זה ועל מה זה. סיפר לו השמש את אשר אירע. ביקש האדמו"ר לקרוא שוב לאותה אישה ושאל אותה: מדוע אמרת כך? השיבה לו האישה: בכל יום אנו מזכירים בתפילה את קריעת ים סוף, ושם כתוב: "ויושע

ה'", ורק לאחר מכן נאמר: "ויאמינו בה"; אך האדמו"ר דורש ממני את ההיפך: אני נדרשת להאמין, ורק אחר כך אושע. מן הראוי היה שהקב"ה יושיע אותי, ורק אחר כך אאמין בו באמונה שלמה.

הרים האדמו"ר עיניו לשמים, ואמר: ריבוננו של עולם, צודקת אישה זו בטענותיה, מלא את רצונה והושע אותה, כשם שהושעת את ישראל בצאתם ממצרים, ומכח זה יתקיים בה: "ויאמינו בה".

בשירת הים נאמר: אז ישיר משה, שואלים חכמינו ז"ל: מדוע לא נאמר אז שר, בלשון עבר? בגמרא סנהדרין אמרו: "מכאן לתחיית המתים מן התורה".

שלא רק בעבר השיר יושר, אלא גם לעתיד לבוא.

זוכים אנו לחיות בתקופה הרת גורל, בה רואים את ישועת ה' וחמלתו עלינו מדי יום ביומו,

ואף כעין תחיית המתים זכינו לראות, בשבוע שביוני חיים לביתם. מתוכך כך ועל כל נפלאותיו שעושה עמנו מדי יום עלינו להתמלאות שירה, הודיה ואמונה. (מעובד מתוך "דברי מרדכי")

תאמר לבית יעקב

ש"ת שהופנו למרן הרב בנושאי הבית היהודי

הלכות ספירת העומר השייכות לנשים

במוצאי יום טוב ראשון של פסח, מתחילים לספור ספירת העומר עד גמר שבעה שבועות.

נשים פטורות מספירת העומר, ועל פי הסוד אין להן לספור כלל.

ומכל מקום צריכות להיזהר מתספורת כמו אנשים.

מלאכה - נהגו הנשים שלא לעשות מלאכה כל ימי הספירה משקיעת החמה עד לאחר ספירת העומר שזו השעה שבה מתו תלמידי רבי עקיבא, ורמז לזה שנאמר: "שבע שבתות", מלשון "שבות", שבזמן הספירה דהיינו משקיעה החמה ואילך יש לשבות ממלאכה עד לאחר הספירה. (ויש טעמים נוספים לכך).

ויש נוהגים לאסור מלאכה כל הלילה ולדעת הבא"ח טוב גם לגברים להזהר בכך. אמנם אין להזהר בזה אלא עד אחרי ל"ג בעומר בלבד.

ילדים - מצוה לחנך את הילדים הקטנים לספור ספירת העומר, ויספרו בברכה. ואם שכחו מלספור יום אחד ימשיכו לספור בלי ברכה.

(מעובד מתוך "מאמר מרדכי למועדים")

פיה פתחה נשים ונפלאות

הרפא לשבוירי לב ומחבש לעצבותם

כאשר הרב אליהו זצוק"ל נכנס לבית החולים **בשביעי של פסח**, סיפרנו על כך לרב משה בן-טוב זצ"ל והוא היה נסער מאוד. הוא התעניין מאוד בשלום הרב, ועל פניו היתה ניכרת הדאגה הגדולה שלו לשלמו.

שאלתי את העוזר, הרב רענן כהן, והוא השיב שמצבו של הרב עדיין לא טוב. סיפרתי את הדבר לרב בן-טוב, והוא ביקש ממני לומר לרופאים כי בעורק הרביעי של הרב יש סתימה נוספת שלא רואים אותה בסי.טי. הוא חזר ואמר שחשוב להפנות את תשומת לב הרופאים לכך. עוד באותו היום סיפרתי לרב רענן כהן מה שאמר הרב בן-טוב.

הרב רענן דיבר עם האחות הראשית, שושי תנעמי, וסיפר לה מה אמר הרב בן-טוב. היא השיבה שבאמת הרופאים מתלבטים מה לעשות ומחפשים את מקור הבעיה, והיא תפנה אותם לחפש בעורק הרביעי. הם עשו צנתור נוסף וגילו שהעורק ההוא סתום כמעט לגמרי. פתחו וזה עזר מאוד להחלמתו של הרב זצ"ל באותה שעה. (מתוך "אביהם של ישראל 8")

עטרת מרדכי לילדים

פרשת השבוע: שביעי של פסח

עלון הילדים מבית מרן הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

מעשה רב

הלואה במתנה

ערב פסח אחד פגשתי חבר שהיה מקורב מאוד לרב אליהו זצ"ל, וראיתי שהוא קצת טרוד. שאלתי אותו מה הענין, והוא ספר לי כי הרב אליהו ברח אותו לקנות דירה. לאחר הבדיקה, הוא מצא דירה טובה ורצה לחתום חוזה, אבל היו חסרים לו 70 אלף שקלים בשביל החתימה. הוא חזר אל הרב, והרב אמר לו שלפני פסח הוא יקבל את הכסף החסר. והנה, עוד כמה שעות מגיע פסח והוא עדיין לא קבל אותו. כשהגעתי לביתי ספרתי את הספור לאשתי, והיא בטובה אמרה לי: יש לנו בחשבון 70 אלף שקלים פנויים. נלך לו אותם לשנתיים כדי שיקנה את הדירה. מיד התקשרתי אליו והודעתי לו: יש לך 70 אלף שקלים לפני פסח, לך תחתם על הדירה. הוא שמח והודה לנו מאוד, הגיע לקחת את הכסף ובשעה טובה חתם על חוזה לקניית הדירה.

כעבר שנתיים, בערב פסח, הוא הגיע אלי ואמר: הגיע מועד הפרעון. אמרתי לו: אני יודע שאין לך, ואני מותר לך על החזרת ההלוואה. הוא הוריד את ראשו והחל לבכות. שאלתי אותו למה הוא בוכה והוא ספר: הייתי אתמול אצל הרב זצ"ל, ספרתי לו שאני צריך להחזיר חוב של 70 אלף שקלים ואין לי מאיפה להחזיר, אני לא יודע מה לעשות וממש אובד עצות. והרב השיב לי: הם יתורו לך על החוב. והנה, עכשו אתה מותר לי, ממש כדברי הרב. ספרתי לו: האמת היא שאת כל הכסף שאני צריך לתת מעשר וצדקה השנה כבר חלקתי, ולא חשבתי לומר לך על החוב. אבל אמי נפטרה לפני כחודשים והשאירה ירשה שחלקי בה הוא 700 אלף שקל, ואני צריך לתת מזה מעשר של 70 אלף שקלים, בדיק כסכום החוב שלך. לכן החלטתי לומר לך ("אביהם של ישראל" 9)

חידושים בפרשה

"ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם א-לקים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר א-לקים פן ינחם העם בראתם מלחמה וישבו מצרימה" (וי"ג, י"ז)

ידועים דברי הגמרא במגלה: "אמר רבי לוי ואיתימא רבי יונתן: דבר זה מסרת בידינו מאנשי כנסת הגדולה, כל מקום שנאמר 'ויהי' אינו אלא לשון צער...

במדרש מבאר, שלפרעה היה צער מיוחד בצאת בני ישראל ממצרים.

על הפסוקים: "שלחך פרדס רמונים עם פרי מגדים כפרים עם נרדים. נרד וכרכם קנה וקנמון עם כל עצי לבונה..." - כותב המדרש: "ויהי בשלח פרעה" - זה שכתוב: "שלחך פרדס רמונים". אמר ר' לוי: משל לאחד שהיה לו שדה והיה בה גל של צורות (היתה השדה מזנחת מאוד ומלאה באבנים), עמד ומקרה לאחר. עמד אותו האיש שקנאה והעביר אותו הגל מתוכה ומצא תחתיו מים חיים, נטעה גפנים, עשאה שורות שורות, נטע בה כל מיני בשמים, נטע בה רמונים... כל מי שהיה עובר עליה היה משבחה.

עבר עליה אותו האיש שמכרה, ראה אותה מלאה כל טוב, אמר: אוי לי שכך מכרתי, אוי לך שכך הוצאת מידי. כך היו ישראל במצרים גל של צורות, שנאמר: 'גן נעול אחתי כלה גל נעול מעין חתום'; כיון שיצאו נעשו פרדס רמונים, שנאמר: "שלחך פרדס רמונים" וגו', נעשו כגפן הין, נעשו שורות שורות: נטע בה כל מיני בשמים, שנאמר: "נרד וכרכם קנה וקנמון, נטע בה תפוחים, שנאמר: 'תחת התפוח עוררתך', סמכה על הקנים אלו קני המנורה, מצא בה מים חיים, שנאמר: 'מעין גנים באר מים חיים', בנה בה מגדל, הושיב בתוכה שומר, כל הימים שהיו הבריות רואים את ישראל היו משבחין אותו... פרעה ראה אותם שורות שורות, כהנים לויים וישראלים, דגלים דגלים - התחיל צווח ואומר: 'אוי לו לאותו האיש שכך הוציא מתחת ידו' לכן נאמר: 'ויהי בשלח פרעה'. אם כן מבאר שפרעה הצטער על כך ששלח את בני ישראל כאשר הם נאים ומסודרים. (מעבד מתוך דברי מרדכי)

חידות

חידות באות ב' הקשורות לפסח

1. המקום שבו חגגו את ליל הסדר חמשה חכמים
2. מאכל בקערת הסדר שמסמל את קרבן החגיגה בפסח
3. ברכה מיוחדת לימי ניסן
4. שתיים ממכות מצרים
5. הצילה את משה
6. מסימני הסדר (בסוף הסעודה)

בדיחה

- # למה האבנים בנחל אף פעם לא מסכימות ביניהן? כי הם חלוקים.
באיסטנבול לא סוגרים דלתות. הם טורקים.

נדולים צדיקים

רבי שאול אבן דנאן

רבי שאול אבן דנאן היה דיין, אב בית דין, והרב הראשי למרוקו. יקיר ירושלים לשנת 1968. נולד לרבי שלמה אבן דנאן בשנת ה'תרמ"ב בפאס שבמרוקו, ואת ראשית תורתו למד מאביו.

בגיל ארבע עשרה נשא את אסתר בת ר' יהונתן מיימרן. לפרנסתו עסק כסופר שטרות בעיר. בשנת ה'תש"ח נתמנה לראש בית הדין לערעורים, ולאחר פרישת הרב יהושע ברדוגו מתפקידו כרבה הראשי של מרוקו בשל גילו המבוגר, נתמנה הרב אבן דנאן למחליפו בתפקיד.

בשנת ה'תשכ"ה עלה לארץ ישראל.

נפטר ביום כ"ב ניסן ה'תשל"ב בירושלים ונקבר בבית הקברות בגבעת שאול בחלקת משפחת דנאן. ת.נ.צ.ב.ה.